

26

U. B. BERGEN

Ms.

86

U. B. BERGEN

Ms.

86

Gerhard Schöningh.
Liv og Levnet.

M. F. Christie

33

Sebastian Schönning, somma vort Nordens Solgilde
er fød 1722. den 2 Maj iudi Rosodens Fogedens; i den Nordste
Hordlandens paa Gaarden Schabnas i Bøxnes Menighed, af
Fæder Andreas Schönning, Korpagter over den Kongelige Cien-
de, i Rosodens og Væsteraalens Fogedens, og Moder Marthe
Ursin, nu Profets Datter fra Bøxnes. Hans Fæder, som var
en vel studeret Mand, holdt ham først hjemme til Udsørgen
fra hans Lærde Lær, men hans fornuftige Hovlader holdt
han for sin Færbodens, hvor Elias Schönning, Profet paa
Bøxnes, som demerkerke afstelligt til Academiet, en streng
Mand, men dygtig en dindlig Lærer. Forfra som han sidst
i Aaret 1759. udførte hans Vedrigt til sin Moder, som sinndens
gav ham en Ende, og iindværgte sin Lærde Broder Christian
Friis, som døde for han som til Academiet, og Claudius Ursin,
om hvilken mine Fæder, og som udførte at have Lovet til
Fronkiens Kone, hvor da Benjamin Das var Rector,
en alvorlig, udførelse og søjst dindlig Lærer. Det var
Schönning besagden ham, at sig hans mindste Børn, der Das
led aldrig nogen Uvil, nogen Last, nogen Gjærløshed, u-
=straffet, eller ubemærket, hvorvel han brugte mine Gætt-
=fættelpe og Uomaringer ind i de, og sig fættelpe led han
nogen Tid være ubelovet. Han saa ligeaa brugte paa
Disciplines gode Børn, som paa mine Lovsillighed og Liv.

2
Og hvor Lunde, da Schöning arbedt med Besagen saa, saa som
altid var elskelig, agtsaagig, anstændig, lydig, Oudantelig,
saa som end den bedste Oxförstel, forvunden den utværligste
Næstkomst. Efter at saa Lunde varst noget over 5 Aar i
Fronkiens Køn, blev saa 1742 jvnt til Kiøbenhavn
Universitet, hvor saa d. 31 Julii blev udstedt forværende
Kronprins indværende Høit Studenternes Ed, og siden tog
saa den saa kaldte Examen Philosophicum, saa og den
Theologiske Attestats, hvorfor saa og freedte sig til
Dennis og blev 1748 Ereeret til Magister; var og Decanus
over det Lunde Bode paa Klosteret. Da saa indværende
Lunde saa, thi Schöning var fattig, nu Lunde saa
saa fast tilfollne med mange store Mønd. Uden
Daaf saa saa sig Lunde indværende at oxfolde sig Lunde
i Kiøbenhavn, vakte for Studerende saa Lunde Bode;
dog holdt saa det for sin Pligt sig at lægge sin Bet-
giørd den Lunde Bode paa, til hvillke end saa
antog sig private Informationer, hvorfor saa val
saa sig noget at Lunde til nogen Studeringer, men
indværende quorden sig Lunde til indværende, i
hvillke end ofte Lunde minde, paa nu kjendelig og god
maade at leve for sig, end paa vidt indværende Lunde Lab.
Daalndog, indværende saa den endværende Lunde
-Aand Collett til første Examen; den afværende indværende
Poet og Borgemeester i Fronkiem Prædal i de Ma-
-thematikven, saa og Professor Bloch, der siden blev
Kronst end Bor Lunde Bode, saa endværende Lunde

in literis humanioribus, af hvilke den nu nu
Bisp i Ribe. Og indtæt mindes var det, at Jan Lunda
mindrois i saa mange ting, da Jan flidig besøgte
Professorenes Lectier og Collegier, og zoote iblandt andren
Ancherfen i det Latinske Prog, Muntke i det Grooten
Kiall i det Hebraiske og Bøug i Theologien, og lagde
sig saaledes ofter mere end nu Bidrustab, da Jan
afsligde den dovre Contumacia illan at Studere
nu ting, vel vidende at den nu Bidrustab retter
den anden gaand, og at de tilføde indbyrdes konge
til Juandem. Derfor var Jan (og ikke mangen i Prøj-
sigte, Matematique, Juris, Philosophie, da Jan und
gatte solik for, at ingen kunde blive en stor Lovd, nu
dijt Conlun, iden grundig Indsigt i Geometrie, Me-
thaphysique, Logie. Jan var jant stor i det Latinske
Prog, og stans nu rnan og god Latinske Stil, og var den
vel unge nogen Latinske Autor, som Jan ny fandt Lest
i det Grooten Prog var Jan og ringet den vandret, og
fandt Lest alle Historie, Krigsvid, samt Homerus,
Demosthenes etc. Det Hebraiske fandt Jan og lagt
sig saa meget af Her, som udvorne til at Konlambn-
=de, hvortil Jano Adraa gid. Af nyvne Prog forstod
Jan jant vel Eysel og Orant, vidskionk Jan ikke giv-
na talte den. Det Orant vil jeg ikke, da det ny Lest
for jant nu Kunst og Kunst. Og det Eysel og Flali-
ant var Jan ikke udvidig, og kunde samtalig vel forstaa
denne Historiske Brev. Men at Lest lagde Jan sig

og gaa det Jøladste, eller Nordens gamle Drog, som
er uanstaltig for nufværende Nordist Oldfølske, thi saasom
Drog var foruimelig til Historien (og Antiquiteter, især
Nordens, hvorudi saasom og uelængden nu magtløse Bændstak,
som ingen for saasom var besiddet, angaaende de Aldre Ei-
-dne, og vel uelængden nu efter saasom opnaad; saasom saasom
and al sin Bændstak foruimelig nu nygamle Drog for
-digst, og nu Coulekræft, der traagte ind i den forborg-
-ste (og mest mægtige Alderdommens Afgjærd). Sam nu
der saasom opgjærd sig til Olde-Enden, var og nu mægtig
and almindelig Bændstak i Theologien saasom uelængdig.
Dog dnu er saasom foruimelig end og nu efter saasom
af Bibelen selv og af andre Historier, og ny magt af
Theologernes Systemer, uelængden af deres Compendier.
saasom lunde derfor aldrig lide den stridbare Theologie,
det Litteratörværdige Besætt, den scholastiske Drog for-
-digst, uelængden uelængden uelængden uelængden uelængden,
og uelængden saasom at man allene var blivne end Bibelen
-lunde Ord, uelængden at uelængden sig i uelængden Bændstak
og uelængden. Grotius, Erasmus, Melancthon, Bud-
-deus, Musæus vare saasom lunde. saasom lunde and dnu
at Religionen uelængden uelængden i at uelængden uelængden
Drog var saasom lunde fra uelængden uelængden og uelængden
-lunde, saasom lunde uelængden saasom lunde for Guds Ord,
som ingen lunde saasom lunde saasom lunde, der altid gøj-
-agtelse for Guds (og Drogmodige Gøjagtelse) og lunde aldig
at uelængden lunde lunde for lunde. Et sin privat

Præceptor valgte han den afledte Etatsraad og
Professor Møllman, som havde den nye indførte
Bog-Regulering, og som var villig til at undvære den
Schønning den. Det indvillig og i Tausendstorn
Gram, ville droge og faste han til Cæmulus
og Ragnus Biblioteker, men blev den forhindret
og fik alt for tidligt død 1748. Den den første
af sin indsigt i Odsager, indgav han i Undersøgelse af
Bryllupstid rummet for Munkene, Professor i Det
Gædte Sprog, og Tomson Raasbøl, en Afhandling
paa dansk om den danske Bryllupstid, trykt til
Kiøbenhavn 1750 i Ato, hvorudi han allerede gav en
Grove paa hvad Mænd han vilde blive med Tid.
Den forvillig Prætor Daaf var undværet og
afstelligt tilstod den forvillig færdig Skovne kind af
Hols-Cembent, og som han mente, at en ung Mand
kunne Læse den den i Møden, saa drog han den den
sin Kommanden i Kiøbenhavn den den, at han 1751. af
15 Jan. fik lov til at afstaa den den til sin hies Schønning
indod at forvillig sig en vis Aarlig Afgift, hvor
af han dog siden afsteg den den Salen, da var Schønning
Gjæst den den. Den fast var hans Reguler, var Gjerning
allid, og anst i den den. Da den den i den den
1751. gik op til Fronken fulgte jeg med den, og

Ansaaer vi da tilfornu Friderichshals, Mosf, Chri-
stiania, Drammen, Kongsberg, og alt Landet under
= og især sig til Tronhiem, hvor Daaf omtrent fem Uden
i den første Tilstand, saa at maastaa næsten nogen i den
Næste Land, ligesom under den. Og for at kunne lid af under
med Børskabst uundtænkelig mig og den anden Mand tilforn
dig og sig selv jeg den næste af det jeg end. Daaf for-
= lod Tronhiem 1755, og reiste til Kiøbenhavn, og uød
jeg derfor ikke saue Udgang i den forst 1765 da jeg
og drog lid. I den Kiøbenhavn saue saue i den Udgang
med de første og den anden, Herber, Marboe,
Nielsen, Luedorff, Ancheren, Erichsen,
Langebeck og flere. I Aaret 1768 omtrent saue at
Daaf, hvorom saue 1769 begynde sig til Torøe, hvor saue
Schoning da var Professor, men i den Uden 1773
atke til Kiøbenhavn, hvor saue 1775 lod i Majo.
En Mand der end at denne mange dannede Discipul, end
i den Uden at gaa under den tilforn, end sin
Kvæm Tid og end sin næste i den Uden, saue
sig selv om den næste med mange end den Uden.
End Schoning dannede som forst i Tronhiem, hvor
jeg og opfordret mig, forst med den Uden med
den Angel, end den min Uden næste,
indtil vi begynde forst Tronhiem i Aaret 1765, jeg
for at opfordret mig i Kiøbenhavn, og mig den Uden.
til den Uden, og saue for, at den Professor
Historiarum & Eloquentia i Torøe. I den al den lid

Vi varn samou i Tronhiem, ja jeg saa beständigst om
gangs om Vigen for mig, og varn vi da i det mindste sam-
men med Tiind. Denna Tid ansvarte vi til at lære os
indbyrdes det Engliske og Italianske Sprog, men især at
oversætte Nordens gamle Historier, hvor vi da indoversøgte
de væsentlige og mærke Begreber, som der forekom.
Jeg klæde blaa vi nemlig, og den vi blaar uansigt om,
og jeg var end at anse for uopløselige. Jeg maa end
selv om Godehelpe, at jeg for indseger mig selv, men
dette kan Othoringe endog nyfærdig, men at tale om mig,
og dale maa jeg giøre det for at vise min Lidenskab til at
være hans Lærers Discipul. Densomledet Tid nyttede
jeg og til at lade mig indvise at jeg i det Tyskiske
Sprog, som dog allene stode ved at lære Nordens samme. Endelig
saa havde et tungt og væsentligt Emne, ja endog den
dog at se omvige Tid paa sit store og omvendt angang at
selv om Norges Historie, ligesom jeg og sigte at giøre mig
Sagene til at være Danmarks. End den Ende tog
saa uopfordrig, og giorden mange Vistog. End den Ende ud-
-gav jeg adskillige Bøger, som endog sære Samfund,
umvellig: Derfjog til den gamle Geographie af Norge, Kjø-
-benhavn 1751, 4te, hvor jeg dog end allene til Finmar-
-ken afhandlet. Et grundigt og uledbarrikt Brev,
som det Kiøbenhavnske Biskopskabes Rådskab end omviste
paa etraft end Parthenay, og vilde giøre i England, men
ikke end stant forundalt mig indvise de Bøger. Den
og end udgav jeg til Tronhiem 1762, Biskopskab om

Tronhiems Dom = Kirke i 4te, hvilken for sine i gamle
Norden berømte Bygning, sine Grov og sine Salen end
nu ligger oven, som med ubestuelig Flid og Sæm
og afslags til alle sine dele, samt af Bronskarbej og
Skulptur oplyste sine Merkværdigheder. Høgt for sine
Eid satte indtil Lørdag Mand i Danneberg den 28^{de}
= mig at udgive Lørdag Pastoralen over Berømte
Gang og Korte Mand efter de Hønske, som findes
i de Engelske Biographier, der paa Eijde sine og
satta indene den grundløse Baumgartens Opfigt.
Dette blev tilmedt Schoning, og mig af de vedvarende
Major Scherwien, siden Conference Raad og Land
= Samfund i Tjen, hvilken Lørdag og Grundløse Mand
er død den 1779 i December. For at Eijderne vor
Bane forlangende, satta vi os til Arbejdet. Jeg fuld
= ledigede de gamle Konger Kinted den Hønske Erick
Eijede og Erick Eimur; og Schoning den Korte Kongen
Karlens Raadraade, og Tronhiemske Ekebisp Eisten
drens Lørdag Pastoralen. Men da vi vare for,
s lige indend gav vor Bane os til Lørdag, at sine
andere Arbejderne gavne forlade indt. Bort.
Da vi nu ansaa vor Arbejde for ny alidene inder,
= sigt at lagge for Publici Ejen, som loch vi ind
Eijde 1757, til Kiøbenhavn i 4te indene Bane af.
Forbedringer til den gamle Gang og Korte Hønske,
og Eijderne Corecturen af vor felle Bane Dast, som
og grove Registrant. End disse arbejder blev Schoning

Kære Indviit, saa at jeg i det Aar 1758 blev indvalgt
til Medlem af det Kongelige Danske Videnskabs Academi
i Lige & tomme Sæde afhandlings om Alde Videns, hvor jeg
indførlig vijsse at indse Lyst. Som jeg allerede vorde en
gamle Profer og Læreren Indviit, og mig selv den Lære
sig selv. Grundlovs Tid var den Indviitlige Gunnere den
- som den Lære i Tronhiem. En Mand af udmærketlig Jæm
for Videnskabs Lære, en Grundig Philosoph og Theolog
som givne vilde givne sig Rodland Norge Lige, saa Indviit
og Oplyst i Videnskaber, som de mest Indviit Europæiske
Læren var det. Til den Ende Lærte jeg at have sin
Lærest 1758 Schønning og mig at oprette et Academi
- skab, saaledes at vi for skulle have Indviit mind at Lære
den men indvilde den anden det, og naar man fandt sig
- lo afhandlinger Lærdige, da Lære at Lære Trille, indviit
just at givne den Lære Medarbejdere, for det første;
dog blev det mig Indviit at givne det til et ugentlig Det,
og det for 1760. Som en Lære indkom indviit til Kiøben-
- havn 1761. i den den Lære, hvorinde Lære af Schønning
to afhandlinger, om Naar og om Lære - Magasiner, Lære
- det første Lære i for, indvilde Lære Lære for sig, som
i det Lære var mig Indviit Lære for Norges Lære at de
Lære indvilde. Som det var det Schønning en Lære
- Patriot, og Lære Lære indviit Lære, og Lære og Lære at Lære
- Lære sig Rodland, til Lære den Lære mig Lære
- sig Lære den Lære Lære Videnskaber. Grundlovs Tid var
- den Lære til i Lære, som man Lære sig af den Lære
Lære, og sig i det Aar 1767. Naar af det Kongelige Lære

Bidrukslaboratoriet. I den 2 den trykt Kiøbenhavn
1763. findes af Schoning nu Oeffendring om den Vene-
-tianske Ambassade Petri Quirini Hebrud i Nordlau-
-den 1432; saag nu anden, bestaende i Anmodning
-gar til Capitaine Wangensteins Bort omr Norge.
Eil den 3 den trykt 1765. indendte Jan Perstning om
det Meldalke eller Eyllans Bøttengvold Opindelse,
Guillat Jan saa meget ender kunde giøre, som Jan i uog-
-le den var indt. Med-Directeur, unolig for de Noobr.
1758 til 5 Juli 1765. I den 4 den er indt af Jan, unol
i den 5 trykt 1774 findes Janes Lostale Goldak i Dallsa-
-bale Børfamling indt Fronhem d 1 Martii 1774, omr
den forbræffelige og store Løden Mand, Bisop Gumerus,
som dør paa sin Visitats Reise den 23 Sept. 1773 indt
Christianfund. Cu Lostale som ixtveislalig om Bø-
-ngden i blant de Omulke. Men nu forlod Jan anden-
-legne Fronhem, sit saa indvellig elskte Fronhem, hvil-
-ket Jan og saa meget Janes Gørdet, for at indolagn
Profesoret i Bøoe, unolig Jan i Gudsomsten Takte
vde dets Byske, og blev Jan til dets Embden bestilt
den 22 Februarii 1765. Eil saadan Beslutning var den
suden og naunste Præfag danna, at vi sig kunde stillede,
unolig vi alle saare saa ofte som sig onstede, sa Jan
var i Bøoe (og jag i Kiøbenhavn, forord jag om den =
-manne 1766 og 1767. oploft mig meget ind, og Jan og sa
jvonlige Com ind til Kiøbenhavn saar Janes Embden Bø-
-anfningens ind vilde stillede. Den indarbejdede Jan til
sine Forvaldningens, at indtog af den danske Histories

Jou gaar til 1770, og fortæller at han Lijst. Der lægde
han sigsle gaar paa sin omtrenten Lørdag Afsandling
om de gamle Gælder og Konvener Rindskab angaaende de
Nordiske Lande, som findes i den 9de Tome af det danske Videns-
skabs og Indførelse Skrifter, og hvoraf de i den 10 og 12de Tome
siges at indeholde Afsandlingen om de gamle Rindskaber og
Kølemær og indtil de saa kalde vidde den, og nu fortæller
at han i den 10de Tome siges at indeholde den danske
Afsandling, hvoraf ogsaa kan i disse maader angives den Afs-
sandling om Darius Hystaffels Tog til Sibirien, som staar
i den 10de Tome. Afsandlingen hvoraf kan man se i den 10de Tome
Lørdag Professor Schläger i Göttingen, som havde oversat og
indrykket den i Algemeinun Welt- Historias 3de del med
noget tilføjet om de gamle Rindskaber, hvorved Schläger lod udgaa
Afsandlingen under Navn af Sigurd Sigurdson Lørdag
1773, 8vo. Med hvad Lørdag kan man se i Lørdag ogsaa fortæller
at det findes, og indrykket Akademikerne, der findes
de Navne Reventlau, Loxow, Rauch, Wormskild og Sch-
an, som ved hans og de andre Professorers Overbevisning
om de gamle danske Mønter Navne. I den Aar 1773, 1774,
og 1775 gjorde han nu Lørdag Lørdag til Norge paa Kongelig
Befaling; Kongen skænkede ham den 19de December 1772,
500 Rixdaler til Lørdag, og nu hans Navn ved den 17de Maj
1773, af den Kongelige Gæstgæstgæst Reitzenstein
i Lørdag, og efter den kan man den 2de April 1774, skænkede 1000⁰⁰
R², da den Kongen var især meget fornøjet med hans
indsigtede Overbevisning om Norges Tilstand. Hans
Lørdag stede for at den ved Almindelig Lovgivning den

nudni min tilbønne, hvortil jeg af sig selv søjndt
mange økonomiske Anvendelser. Og i begge disse
samfundene igennem er jeg saa Frønklemis og Romis =
= Dals - Ambar, Gudbrandsdalen, Nedemarken, Romeri =
= ge, Ormaalandsne, og saar i Clara har blivne endat en
= rnis i Norge, indtil jeg af Kongen var bleven den
25 Augusti 1775 bestilt til Gasimus Archivaricus i den
uforglemmelige Langebecki Højskole som forinden er
d. 16 August 1775, da det ogsaa blev indført
saa herover i Kiøbenhavn, saasom jeg tillige
var overdraget at indgive Corpus Diplomaticum
og at forfatte Scriptores rerum Danicarum, hvilket
dog ved Rescript af 17 Juni 1776, blev forandret saa
= indt at Scriptores blivne mig overdraget, og jeg
indvandt indgangen af Snorre Sturlesøn. Som en
Følge af det samme blev jeg indt for at gaae ind i
i Kiøbenhavn ind i 4te Aar 1778, hvorindt Silkeborg og
nordt af Guldsalen bestriks, og indt Evokningerne af
det andet, som handlede om Scenderoer og Romsdalen
var allerede indt Kongen, da jeg digtede saasom indt.
Minne jeg vigtigste Bøger er indt Norske Krigs
Historie, hvoraf jeg nu forløber indt: Oplysning
om de Norske, og endel andre Nordiske Folke. Og =
= vindalen Brev 4te 1769, og se den Norske Historie
første Del indtil Harald Haarfager Brev 4te 1771
og 2 del, Historien om Harald Haarfager, Erich Blod =
= ore, Haakon Stølfen Brev 1773, og endelig min indt.

Kortskuldsen af Barch av Skovm Kubronk Justitseraad
Thorlacius, Rector vnd Niobentavns Skole, af hvis Haand
man kan seende den lignsa god, som Kongenudalsen, da han
laaden nu nu indlod Islander, og dravndu nu nu ingnd god Lati-
-nu. Giv Gud at man og Lunden for hans Noyste Historie
lignsa, Jaldig Lovspid, nu nu det nu nu nu. Jaldig Pal-
-slab, som indgavns Islandske Driftur af Arde Magnoi Dan-
-lingur, var han at kendnu, sidu den 12 Juni 1776, og fandt
ful i udgavne af Hunguryasca, for hvilku han fandt giort
Lorkalm. Hans övrigt Livsforhold. Vnkvendigsforhold var, at han
den 5 Maje 1756, indlod sig i Egtelab med Fredericha Bre-
-ding, en Datter af Justice raad Skveding i Fronkiem, som dog
nu fuvur glödat han med Bora. Jaldig hans Deltab til gi-
-forvint og Prognos Lovbndring blev han allernu 1751 5 3 Apr.
-indvalgt til kendnu, og af det Noyste Institut i Göttingen
1772 den 25 Januarii. Hans Kongelign Majestek Befalning den
1774 den 29 Januarii at tilligge han Justice raad Titel, dog
hans förfste Titel nu hans Driftur, og hans förfste Driftur
den 1774 vilka bliv nu, naar den blot titulerede Personer,
og Noyter nu 1774 forglamta. Lovndu den förfste oppng-
-undur for han (og indgavnt Disputationis 4 de origine Philo-
-sophia orientalis, Havnie 4to 1744 - 47, som nu hans förfste
Driftur (og förfste han for det nu nu for full Druckers
Historia Philosophia. Sin Övrigt Livsforhold Lovbndring
i Norge, Niobentavn, 8vo 1758, förfste nu nu nu skönn Livs-
-nu for han, maastu Juragan af Livlig for til Lovdram-
-landsk Driftur Noyter Lovndu förfste. Oratio de anti-
-quisima rei publica constitutione, Regum speciati-

potentia & auctoritate apud gentes boreales, Sorø 4to 1765
Oratio de antiquo Succedendi jure, ib 4to 1767. Indragning
om Kong Friderich den Fjerdtes Brevsølske ib 4to 1766.
Tale paa Christian den Fjerdtes og Carolina Mathilde
Knyllings Dag Sorø 4to 1766. Programma de festo, post,
occidui solis reditum in Septentrione, olim celebrato, Sorø
4to 1766. Programma de anni ratione apud veteres Sep-
-tentrionales, Sorø 4to 1766. Oratio ad solennia Corona-
-tionis Christiani 7 & Carolina Mathildæ ib 4to 1767. —
Fundamenta narrationis Herodoti de Scythia i 3 Program-
-mata 1768, 1769, 1770. 4to Programma de Simul Rodano
& monte Sevo ib 4to 1772. Hans Jørgen og magre Adel i den Fjerdtes
tractatus Economico-Physicus de habitu Norvegia ad
agriculturam, som Jørgen Broder Claus Uppin Sköning, den
Fjerdtes Adels, 1768 som Domskrivar i Sælden i den Nordlandske
indgas til Kiøbenhavn 1754 i 8vo. Min forindren alle disse
og uoversatte Jørgen og efterladt sig følgende i hvidt 1) De
Normannis, som Jørgen Jørgen Lovlovedigt indog forind Jørgen
Rector; at Skrift som Jørgen vil sig tale, ogsaa indde Lov ind-
-arbejdet nok til at lægge for Publici øjne, da Jørgen om-
-brændt og omstændt alle Jørgen Jørgen i Christiania, som Jørgen
ofte havde gaaet, men som dog efter ind Skion fortæller
ind anngit ind, ind mange andre 2) Jørgen Skrift i Norge
ind i Skrift, som vi 3) i Christiania vilde indgive omstændt
27 Jørgen, hvoraf ind ind ind ind og ind ind ind ind
fordigt, hvor Jørgen og Jørgen ind mange andre geographiske
Efterretninger om den indte Rige, samt Excerpta, ind alle
alle Jørgen ind mange ind Jørgen Jørgen ind. Og ind ind ind

Skrip i saadan Maad, at den indre søndarlig Besandring kan
trøkkles. 3) Fronhiems Byske Inscriptions som dog bestaar
umt i Samlingen, hvoraf alle unge og saamenjongerinde
skovet indtagen om Madrus Historien iser, og om Minde-
-bøllene 4) Kornlovinger over den almindelige Historie
-saa Baudens Mabels til omkring 1500. 5) Ditto over
den danske Historie indtil 1770. 6) Ditto over den Euro-
-peiske Historie fra den Vestphalske Land til 1748. 7)
Om Trocopii Bindsat om vort Norden, som en Drot,
-satt alle om Romerne og Grækerne Bindsat om saame
-Dag. Inden nu den nu indgaede Gæster til den norske
-Historie iser, saa og nogle til den danske, og indiblandt
indvortiden nu dog saaar Besandlinger. Forinden alle
-denne saa saa og nsttrelat sig 80 tagende Charter, indse
-saaan, indse storn over Norge og indse Provinsler, indse
-af saa selv forsattada, indse indropinde af saa. Til
-Blidning vil jeg sige nogle Evok til om indse storn Maad,
-saa var af uuaendelig Engene storsalst, nogle Blag og ma-
-gnar, indse vopau, unge og saendig, og stiltind til Engene
-ovallst, alvoolig af indse indse, af samelig god Indvord
-indtil daar 1778 i April, da saa blev angrebet af nu den
-sindst i Engene, hvoraf saa dog kom sig vopau
-indse, indse blev den 27 September 1779. pludselig
-overfalden af nu den indst i indvordind, som nsttrelat
-den slog ind til nu oordnkelig Indstet, indse storn saa
-saa som vort og hvoraf saa blev den 18 Julii 1780. Naar
-saa var saa sin indse var saa indse og opvord,
-alle og lalt saa om lort indse nsttrelat Indstet

Jou var nu ung og god Efterskole, hvilket Jans og Ansladte
Lærers Borg og Jans Begyndelse. Gud sin underværds var
Jans kærefuldig, imod Dattign godgjørnde, og hvor ung og jeg end
Jans Lærer Jans var jeg dog aldrig end den ivaligste Gængang Lærer
opdage nogen Christ for Jans. Til Brevs paa Jans Ungdomst,
higfad Jans i det Lærer, at da Jans Dignitet under Døden, og hvor
Jans den Døden, Jans og Jans Lærer Lærer, til sin Christens Lærer
ungst. Døden underværds Jans ikke var ung. Af alle Lærer og
Lærer Jans Leibniz forst, og af Jans Christen for Jans Theod-
-ice; og underværds jeg ung underværds underværds Jans Lærer,
Lærer mig til at Lærer Jans. Jans underværds og ung og den underværds
Rousseau's Dattign om Kunstens Lærer Lærer i den Lærer-
-lige Lærer med i den Lærer, hvor og Jans Lærer Lærer at
Lærer Lærer om Kunstens i det underværds Lærer Lærer,
-fuld og Lærer. Og Jans vi angav den Lærer Lærer-
-ars Lærer om Kunstens i Lærer i Jans Lærer Lærer
Lærer, og den Kunstens Lærer. Jans Lærer Lærer
Lærer's Dattign om at Lærer Lærer, og Lærer Jans
Lærer magt, at Jans var end at Lærer den Lærer Lærer.
Lærer den Lærer Lærer Jans Lærer Lærer, for Lærer Lærer
Lærer Lærer, og Lærer Lærer Lærer Lærer af
Lærer Lærer og Lærer den Lærer. I det Lærer Lærer
Jans jeg ung og Lærer, og var altid i alle Lærer Lærer Lærer
Lærer Lærer. Jans var nu Lærer af alle Lærer Lærer Lærer
Lærer Lærer og Lærer Lærer, af alle Lærer Lærer
Lærer Lærer for Jans alle Lærer Lærer Lærer Lærer Lærer
Lærer Lærer, som Lærer Lærer, og Lærer Lærer Lærer Lærer
Lærer om Lærer og Lærer Lærer Lærer Lærer Lærer Lærer
Lærer Lærer Lærer. Jans var Lærer Lærer og Lærer Lærer

om jeg selv, uinget tilbøjelig til at seke Præis paa anden-
Arbejdene, og til at Rojse dem. Endeligen og Lørdag Gnistli-
ge Lovde. Gaa, ligner som Gaa arveind og flynde de kvækkelsen og
Opbløst, og afflynde al Tid, endog i Religionen vil vi
- dunde at finde en noget god arvaf Lovene. Med de Gæster
og Lørdagste Mand Gæster Gaa Omgang og Kortvoligst af spillen
nu avn dør nu Suelmstjerne, Kolman, Langebaer, alle-
- venfeldt, Gram, Datz, Wolowise, Kall, Gernerus, Schlegel,
Schijte, Temler, og flere, og endnu Løn nu Eriksen, nu
Guldberg, nu Læderst, nu Vogelius nu Kofod, nu Tre-
- schov, nu Obelitz nu Harboe, nu Jesen nu Wedel nu
Holm, nu Præis nu Müller nu Carstens, nu Potte
nu Jacobi og flere. Mange raadfor. Jeg i Lønne. Kristian
und Gaa, Gæst udi Gistkoristens Brug, paa som nu Strøm da
Gaa arveind paa sin Sundheds Beskrivelse, nu Kroq
som far Gæster og Nordfjord, nu Gællent Bork nuda
illa far samt Gæst, og nu Schnabel, der til Videnskaber.
- uno Cab nu dør alt for tidlig, og derved sig far tilnede-
- brugt sin Beskrivelse omv Hardanger. Uden Schön-
- ning Gæster ing ulla Gallen flimmet samt Løn nu de Ber-
- Løn, Gærdan de nu avn som nu sin Gæst. Gæster og dandbet
Gæster jeg tabt mine Gæster og flimmet i Englanden og Løn-
- nu, og Løgn for som nu Holberg og nu Gram. Til sin
anden Fortællingstær far Gaa og lagt dem, at skinde
sin gædste Bogsamling til det Kongelige Norske Videns-
- skaber Selskab i Tronhiem forind og Gæster Kongelige
Majestet far skindet Gæster Entas Løn nu Chollatis Pension.
- Rector Datz Gæster for som sin Samling af Gæster

Bøgen, paa Billuar at forøge den, og at det altsammen si-
den skulle tilføie Cronikem. Dette nu skönt den minckli-
ge Lykka, hvorved nu helig Mand ingen Konstind giør gaar
Mundtlig og skriftlig Lykka, saa kan vi altsam opfyldt, men
endog indvirket, ved at det skinnes alle paa Bøger, hvoriblandt
er mange gode og vigtige til samment Dødsst. Til Erin-
dring af saa højsædlig nu Mand, og sakte ing strap disse saa Livens:

Plentibus Musis
Langebecrio adempto
Apollo dixit:
Ne flete Sorores
Schöningius vivit.
Nunc Schöningio sublato
Plorantibus Musis
Complorat Apollo
Et Tacet.

Dog det viyster ikke at begynde saadan Mand Corlio; det
er ikke uod; mig laugt ender nu det at betrede sans Godspore
at lobe den Bane som for lobe, for nogenlunde, at opnaa sine
men for til vil lobe, Alid, Baagrusud, Alid, Alid, Alid, Co-
mediers, Clubbers, og Opella. Dødsstørre alt for yngelige Brug,
for saa vil noget det lobe, den maadlige, som sandelig er
til lobe, Empal, fornaar vi at stille nogen end Døden
af en Schöning.

P. J. Subm

